

tilhørlige Lighed til alle Sider, saa det ogsaa tager fat paa dem, der ere drukne af Vin. For Resten maa vi ikke glemme, at det gaar her som saa ofte, at, naar de høiere og bedre Klasser forse sig, gaar det især ud over de lavere; thi den Drukkenstab, som nu hersker gjennem alle Klasser, maatte mest nekad — det skal jeg ikke udtale mig om i Dieblicket — har de sorgeligste Følger paa hele den arbejdende Klasse's sociale Stilling. Man har i det andet Thing udtalt, at der ikke var eller i alt Fald kun i en meget ringe Grad var Drukkenstab i de høiere Klasser; det er muligt, men der er en anden Gæst i de høiere Klasser, og det er Forlystelses- og Nydelshæsthygen. Vi maa jo erindre, at, naar de bedre Klasser jage efter Udspreddelse og have Raad til at udgive Hundreder og Tiere af Kroner til deres høiere Forlystelser, frister det den stakkels Mand, der kun har et Par Ore til at forlyste sig paa den Maade, han finder bedst. Der er Meget i det, som et æret Medlem fremhævede, at vi ikke maa glemme de Vilkaar, under hvilke de Klasser leve, hvis Uædelighed vi fordømme saa haardt. Vi kunne ikke blot give et slet Exempel ved Spiritusdrikken, men ogsaa ved at jage efter Fornøjelser; det er en af Livens Sygdomme, og der vise vi de lavere Klasser Veien til den Udspreddelse, der for dem er den billigste, men ogsaa den sorgeligste, nemlig Brændevinsflasken, som saa igjen har de andre af mig nævnte Gæster til Følge. Jeg antager egentlig ikke, at jeg er væsentlig uenig med den ærede første Taler (Berg), om jeg end maatte er tilbøjelig til at se Lovforslaget i en noget bedre Belysning end han. For mig vil Meget være afhængigt af, hvorledes Byraadene have benyttet deres Ret efter den gjældende Lovgivning, thi have de ikke benyttet den, kan det jo ikke hjælpe, at de faae større Rettigheder. Jeg er enig i, at det ikke gaar an at overlade til Raadenes vilkaarlige Skjøn over Personer, hvem der skal have Bevilling til at drive Bevertningsnæring. Det maa gaa efter bestemte Regler, som maa fastsættes efter Vedtægterne. Men lad os være enige om at gjøre Noget — i den Henseende er jeg nemlig ikke enig med det ærede Medlem (Berg), der mente, at vi skulde begrave dette Lovforslag — og da fremsætte det. Er det saa fornuftigt og godt, tør vi tro, at Opinionen efterhaanden vil komme over paa vor Side. Hvad der kan naaes for at hæmme det, som det har været Forslagsstillernes Formaal at hæmme, er jeg med til; men derfor er jeg ikke med til Alt og naanlig ikke til Ting, der efter min Mening ikke vilde ramme, hvor der skal rammes. Jeg haaber dermed at have udtalt mig tilstrækkelig tydeligt om min Stilling til Lovforslaget.

Jørgensen: Ja, Lovforslagets Formaal kan jeg ogsaa ganske slutte mig til. Det fore-

kommer mig, at det kun kan være ønskeligt at faae Noget i den Retning, naar det overhovedet er nødvendigt at stride ind med en Lovregel. Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) udtalte idag, at han egentlig var en Modstander af Lovtraang paa et slikt Omraade. Det kunne vi vist til en vis Grad være enige om, forsaavidt det ikke er nødvendigt. Men forsaavidt Forholdene udvikle sig saaledes, at det er nødvendigt, forekommer det mig ogsaa, at vi maa give Love om saadanne Forhold. Jeg kan forøvrigt være enig med det ærede Medlem i, at det jo slet ikke er vist og givet, at det/her Foreliggende er noget særlig Godt eller Noget, som kan have fuld Virkning. Det tror jeg for mit Vedkommende ikke, men vi kunne jo prøve denne Lov. Det, det kommer an paa, er maatte dog det, at finde bestemte Kvalifikationer hos Personerne, og vil man indlade sig paa at besætte sig ikke blot med Sagen, men ogsaa med Personerne, kunne vi maatte komme frem. Jeg kan ikke unlade at minde om, hvad forresten vist den sidste ærede Taler berørte, at der dog maatte ikke er saa stor Svingning i Meningerne, hvis man nu skulde komme til det Resultat, at der ikke skulde være aldeles ubetinget Frihed paa dette Omraade. Da Næringsloven blev forelagt, var det oprindeligt heller ikke Meningen at give fuld Frihed, men kun at give Kommunalbestyrelserne den egentlige Bevillingsret og derigjennem tillige den Ret til at vrage mellem Personer, som man nu er saa bange for. Men jeg kan ikke unlade at minde de Herrer om, at Forholdet paa Landet jo er det den Dag idag, at der slet ikke er Tale om nogen Næringsfrihed paa dette Omraade som paa forskellige andre. Det er ikke faldet Nogen ind, at det hørte med til Næringsfrihedens Begreb, at man paa Landet fik Frihed paa dette Omraade. Naar en Mand paa Landet søger en Bevilling, skal Ansøgningen passere først Sogneraadet og derpaa Amtsrådet. Jeg tror dog ikke, at det er faldet Nogen ind at ville bestyrelde Sogneraadene for at ville anbefale Bevillingerne for dem, de kunne lide, og lade være at anbefale dem for dem, de ikke kunne lide. Det tror jeg ikke er den almindelige Opfattelse, og ærede Medlemmer ville jo vide, at, naar man skal have en saadan Bevilling, maa man være anbefalet af Kommuneraadet. Naturligvis, Ministeriet kan give Bevillingen uden den Anbefaling, men i Almindelighed vil Ministeriet lægge megen Vægt paa en saadan Anbefaling. Jeg tror ikke, det er en almindelig Opfattelse paa Landet, at Sogne- og Amtsråd anbefale de Personer, de kunne lide eller staa politisk nær. Jeg tror, der er Grund til at fremhæve det, fordi det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds har antet mod Lovforslaget, at det kun blev dem, der stode sig godt med Byraadene eller Magistraten, der kunde vente at komme i Betragtning. Det forekommer mig ikke, at det er det Synspunkt,